

det var tvertimod et Forſøg paa at affkøre de Reformforſøg i liberalere Retning, ſom havde dannet ſig indenfor ſelve Univerſitetet; man affklar brat alle de Reformforſøg, ſom vare gjorte indenfor Univerſitetet. Jeg ſkal ikke komme langt ind paa Sagens Hiſtorie, men jeg ſkal fremhæve, at indenfor ſelve Univerſitetet var der i Maren 1842 til 1850 ført meget lange Forhandlinger om Univerſitetets Styrelſe. Dengang var Styrelſen ordnet ved et Reſkript af 1817, tror jeg, ſom beſtemte, at Styrelſen laa i Konſtoriums Haand. Konſtorium beſtod af 16 Medlemmer, hvortil ſenere kom et 17de, fordi det kirurgiske Akademi indlemmedes i Univerſitetet, og diſſe Medlemmer valgtes ikke, men Profeſſorater i beſtemte Fag gave Adgang til at blive Medlem, og man oprykkede efter Anciennitet. Eaafnart nu Sagen kom under Forhandling ved Univerſitetet, blev man enig om, at ſelve denne Styrelſesmaade var abſolut urimelig; man vilde have, at hele den akademiſke Lærerkonferens ſkulde være repræſenteret og være Univerſitetets lovmæſſige Autoritet, og at denne ſkulde uden Henſyn til Fag og uden Henſyn til Anciennitet vælge Medlemmerne af Konſtorium. Man kan ſe det fra den første Komite, ſom var nedſat i 1842, og gjennem alle fremtidige Komiteer, Forhandlinger, Andragender fra enkelte Profeſſorer og Fakulteter beſtandig gaar det derigjennem ſom en rød Traad, at Plenarforsamlingen ved Univerſitetet af ſin Midte ſkal vælge Konſtorium. Man anſøgte, ſom rimeligt var, ſom Beviſ herfor, at den Sammenſætning af Konſtorium, ſom man havde, ikke gav nogetſomhelſt Beviſ for, at der virkelig fandtes de Mænd, der vare paſſende til at ſyre Univerſitetets Anliggender. Man ſil dem ikke efter Duelighed — det er Profeſſor Schouw, der taler — men paa en Tid, hvor de, paa Grund af Alder, vare ſaa ſvækkede i legemlig og aandelig Henderne, at de ingen Nytte kunde gjøre, hvorimod de yngre og dygtigere Kræfter vare ubelukkede. I 1850 afholdtes et ſidſte Møde indenfor Univerſitetets Plenarforsamling, og der blev beſtemt med en Majoritet af 16 mod 15, at man ſkulde indſtille til Miniſteriet, at der for Fremtiden ſkulde være en Plenarforsamling for Univerſitetet, ſom ſkulde træde ſammen 4 Gange om Aaret og af ſin Midte ſkulde vælge uden Henſyn til Anciennitet og Fag 8 Medlemmer foruden Rektor; diſſe ſkulde danne Konſtorium. Man havde nemlig ogſaa under Forhandlingerne bemærket, at Konſtoriums ſtore Medlemsantal var ganſke urimeligt og netop vanſkeliggjorde alle Forhandlinger. Det miniſterielle Reſkript, ſom ſvarede derpaa, beſtemte, at vel ſkulde der være en akademiſt Plenarforsamling, men den ſil kun Ret til at vælge 5 Medlemmer af Konſtorium, hvorimod 11 Medlemmer, ligesom tidligere, ſkulde komme ind efter Fakultet og Anciennitet; alſaa, affkurat imod det, ſom man fra deres Side, der

ønkede Reformen, havde høvdet, at Ancienniteten ikke ſkulde spille nogen Rolle, men Valget være det Afgjørende, beſtemte man fra Miniſteriets Side, at det ſkulde blive ſom før. Den Majoritet, ſom dengang var den liberale ved Univerſitetet, var ſammensat af det national-liberale Partis Herøer fra den Tid, ſom ſtrede mod en reaktionær Minoritet. Det er da, synes det mig, ikke umuligt, at der, hvis dette Forſlag igjen kunde komme under Forhandling ved Univerſitetet, ſom man jo nok tør ſige har et viſt national-liberalt Anſtrøg, vilde finde en ſtærk Stemning ved Univerſitetet for at vende tilbage til en mere liberal Ordning; paa den anden Side er det ſjo muligt, at Partiet, ſom jo i kortere Mæmaal gjør viſſe Svingninger, ikke vil være ſaa entgt med, hvad dets Ordførere dengang har udtalt; men man kan jo ialtſald haabe det. — Jeg ſkal nu forlade dette, for at ſige nogle enkelte Ord om Fakulteternes Forhold og Virkemaade ved Univerſitetet. Jeg ſkal fatte mig i ſtor Korthed med Henſyn til det theologiske Fakultet. Jeg deler den Mening, ſom blev udtalt af den førnævnte Profeſſor i Philoſofi, at Theologien ingen Videnskab er. Jeg vil naturligviſ ikke paa nogen Maade beſtride, at de Profeſſorer, ſom ſidde i det theologiske Fakultet, kunne være Videnskabsmænd, jeg vil heller ikke beſtride, at Meget af, hvad der doceres i det theologiske Fakultet, kan være Videnskab, men hvis det er Theologi, ſom doceres der, ſaa mener jeg, at det er ikke Videnskab. Jeg tror nemlig, at det er Videnskabens egentlige Kjernepunkt og egentlige Beſtemmelse, at den er dogmefri, ikke forud kjender de Reſultater, hvortil den vil komme, men beſtræber ſig af al Magt og med ſaa megen Sandhedſøgen ſom muligt at komme til Reſultater, ſom den ikke kjender. Den gaar den rette Vintes Vej, hvorimod Theologien har den modsatte Egendſkab, den gaar i en Cirkel: Reſultatet er forud giøet, og det gjælder den ikke om Andet end paa ethvert Punkt at komme til det. Det kunde derfor tænkes, hvad der mange Gange er foreſlaaet, at Theologien ſjeredes fra Univerſitetet. Jeg tror ikke, at det er en Reform, ſom mange Steder i Landet vilde ſtøde paa megen Modſigelse. Man kunde da i Stedet derfor tænke ſig et Præſteſeminarium, hvor Staten ſil ſine Embedsmænd, der ſkulde forette Præſtegjerningen, uddanne, hvorimod ſelve de Fag, ſom læres indenfor Fakultetet, ſ. G. Bibelkritik, Hebraiſk og Kirkehiſtorie henviſtes til det philoſophiſke Fakultet, hvor de kunde dyrkes med fuldt ſaa ſtort Udbytte ſom nu. Det forekommer mig mærkeligt, at de Vidensfaber, der have ſaa Meget at gjøre med ſelve det theologiske Studium, den moderne Bibelkritik og Religionsvidenskab, aldeles intet Sted have ved Univerſitetet; en Videnskab, der ſpiller den allerſtørſte Rolle og maatte mere end nogen